

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Asistența duhovnicească în clinicile din Cluj.

Slujba pastorală a preotului dela oraș, pe lângă catehizarea la diferitele școli primare, profesionale și la cari nu sunt sistematizate catedre de profesori de religie, mai impune și cercetarea obligatorie a bolnavilor din spitale. Aici se dă preotului ocaziunea de a-și putea valida misiunea și darul de doctor sufletec, dacă poate contribui, ca bolnavul vindecăt trupește de către medici, să se poată reîntoarce acasă vindecăt și reînviat și sufletește.

În Cluj serviciul la diferitele spitale dă preotului mai mult de lucru, decât în alte orașe din Eparhie. Iată pentru ce.

Numai spitalele clinicilor universității de aici, adăpostesc zilnic mii de bolnavi, veniți din toată țara, până chiar și din străinătate, să-și caute vindecare la profesorii vestiți, cari încunjurați de medici devotați, conduc aceste clinici, despre cari se spune, că sunt cele mai modern zidite și instalate din toată țara.

În preajma sărbătorilor Nașterii Domnului, mi s'a dat cinstea, ca două zile de-a rândul să cercetez toți bolnavii noștri din aceste clinici, dela pat la pat, spre a-i spovedi, cumineca și mângăia, împărțindu-le și cărți de rugăciuni. Nu am avut fericirea să pot îndeplini în întregime toate sarcinile enumerate, deoarece zilele anterioare parohul clinicelor, preotul Aurel Mușat, a spovedit și cuminecat toți bolnavii, după cum mi-au mărturisit aceștia cu multă bucurie. Astfel mi-a rămas numai să cetesc bolnavilor molitve, să le adresez cuvinte de mângăiere și încurajare și să le împart câte o carte de rugăciuni.

Bolnavii din toate clasele sociale, m'au primit cu multă dragoste. Cu aceeași feri-

cire nefățarnică, cum primește copilul dela părinții săi darul de Crăciun, așa primeau dela mine acești bolnavi cartea de rugăciuni, zicându-mi înecați în lacrimi: „nu știi, părinte, ce pomană ți-ai făcut!”

Până aci nimic deosebit. Doresc însă ca să arăt cetitorilor noștri și alte lucruri, ce am esperiat la aceste clinici.

Între medicii cari m'au însoțit în unele clinici, — toți afabili și înțelegători de misiunea mea, — am întâlnit și un tinerel medic de serviciu, care fără să răspundă salutului meu, m'a întâmpinat cu cuvinte aspre, că ce caut acolo, — și abia după diferite parlamentări, s'a lăsat convins că nu sunt primejdios pentru bolnavii ce su-praveghiază.

În cele mai multe clinici însă m'a luat în primire și m'a condus prin saloanele bolnavilor câte o „soră”, — călugărițe ale unui ord călugăresc catolic, preluate de-odată cu clinicile, toate nemțoaice-bavareze, cari fac pe infirmierele cu devotament sfânt până la sacrificiu.

Oare biserica noastră va fi cândva în stare, ca „maicele” sale să le crească astfel, încât ele să poată înlocui pe „surorile” catolice dela clinicile din Cluj, cari după ce își termină slujba lor de infirmieră, se așează în genunchi lângă paturile bolnavilor, cu cartea de rugăciuni și cu mătăniile în mână, veghind și înălțând pentru dâșii rugăciuni pline de convingere către „Doctorul sufletelor și al trupurilor?” Ele desfac bolnavilor noștri cărți de rugăciuni, scrise în limba română, precum și iconițe, toate editate în tipografia catolică din Iașul ortodox. Am rugat o soră să desfacă între bolnavi, și ea tot gratuit, cărți

de rugăciuni ortodoxe. Mi-a răspuns înspăimântată, scuzându-se că e prea ocupată. Ați înțeles?... În saloanele copiilor bolnavi, puse tot sub îngrijirea lor, micuții românași te întimpină cu salutul creștinesc catolic: „Gelobt sei Iesus Kristus!...“ În toată dimineața ele conduc bolnavii reconvalescenți, precum și pe toți cari pot umbla și cari vreau, fie ei de ori-ce neam și confesiune, la biserica instalată pentru călugărițe, unde cu toții ascultă slujba Liturghiei, servită de un preot catolic-ungur, deoarece preotului român ortodox nu-i este permis să servească în aceea biserică, ce face parte din corpul clinicilor statului român.

Memoriile nenumărate ale Prea Sfințitului nostru Episcop Nicolae, de a se da mijloacele necesare pentru înstăpânirea duhului și a cultului bisericii naționale în această puternică instituție de stat, — au rămas fără răsunet.

Până când?

Așteptăm, ca cei puternici, cari conduc destinele acestei țări, dacă au suflet creștinesc și românesc, să răspundă!

Laur. Curea

Câteva reflecțiuni asupra nesiguranței valutare.

— Falimentele ca urmare a fluctuației monetare. — Precauția administrării și plasării averilor bisericești. —

I. Războiul mondial a zguduit și clătinat din temelie nu numai întreaga organizație politică, socială-culturală, științifico-tehnică, dar ne-a adus mai ales pe teren economic-financiar surprize neașteptate și nevisate. Cei mai iscușiți financieri au rămas pe un moment frapați și neputincioși în fața fenomenelor arătate în viața valorizării bunurilor, cauzate de variatele fluctuațiuni valutare. Desechilibrul financiar postbelic neprevăzut a creat o stare de nesiguranță în mișcarea valorilor economice, încât a făcut adevărate minuni prin transacțiunile încheiate liber de părți, dar în lipsa unei legi a impreviziunii, sărăcind pe de-o parte pe unii și îmbogățind pe de altă parte pe alții fără muncă și trudă din partea lor.

Războiul mondial a fost cauza primordială a desorganizării cu desăvârșire a mecanismului precis al schimbului ce exista până aci în relațiile comerciale dintre țări. Circulația bunurilor, a mărfurilor și capitalului, ca și în special a aurului ce se nota în balanța comercială regulat, a fluctuat dela războiu încoace aproape ca niciodată.

Balanța comercială desechilibrată nu mai putea să fie nivelată cum se făcea ușor înainte de războiu, când convertibilitatea monetară era garantată.

Convertibilitatea biletelor de bancă de fapt deodată cu războiul a fost suspendată în toate țările beligerante, fiind silite băncile de emisiune la inflație fiduciară. Acest proces al inflației fiduciare a existat cu o variată intensitate, în toate țările beligerante, fiind decretat cursul forțat al monetei hârtie.

Fluctuației monetare de după război, adecă deprecierei monetare să datorcază faptul și realitatea ce o constatăm în bugetul statului nostru, că sumele acestuia azi ne arată o sporire de 5—6 ori mai mare față de sumele bugetului de mai înainte cu 7—8 ani, considerate în unități de hârtie-monetă.

În privința stabilirii valorii bunurilor mobile și imobile mai orbecăm și azi. O încheere de bilanț nu ne poate da rezultate reale stabile pânăce nu vom ajunge la o valută fixată. Soarta leului a fost și încă este în joc.

II. Urmărind mulțimea cazurilor de falimente anunțate în revistele financiare și la partea economică a ziarelor diverse, oare putem rămânea indiferenți fără a ne preocupa juste îngrijorări? Interesați ori neinteresati, pricepători ori nepricepători în organizația economiei politice și financiare trebuie să rămânem consternați, surprinși și oarecum jenați în fața streinilor de țara noastră de câte ori să publică un nou caz de faliment.

Ca buni români și patrioți ne punem întrebarea, oare care poate fi cauza atâtor falimente? Sunt ele intenționate sau urmarea unei neglijențe culpabile? Acest avantaj economic de încetare a plăților se repercutează, fie direct, fie indirect asupra noastră a tuturor, producători sau consumatori.

Și dacă cercetăm mai de aproape motivele singuraticelor cazuri de falimente provocate după război, vom constata, că majoritatea cazurilor au fost provocate în urma evenimentelor critice economice-financiare cauzate de războiul mondial.

Să nu confundăm categoria acestor falimente cu falimentele frauduloase a așanumitelor bancrute, cari se califică de infracțiuni și sunt supuse la grave pedepse penale.

Aici înțelegem falimentele inevitabile create de starea abnormală economică, de lipsa de siguranță a valutei, de desorientarea și dezechilibrarea financiară de după război.

Cei mai mulți faliiți dela război încoace sunt victimele unei fluctuații continue, nesigure, variate și în special a deprecierei valutare neașteptate și neobișnuite în trecut în viața economică-financiară. Această depreciere valutară s'a răsbunat mai evident asupra breslei comercianților, cari își bazau întreaga lor existență pe creditul și cumpărările pe termene din străinătate unde în curând s'a restabilit valuta forte în care trebuiau calculate și plătite mărfurile comandate.

După dezastrul economic-financiar cauzat în urma dezechilibrării schimbului și a deprecierei monetare desigur e necesară o perioadă mai lungă de timp până la o însănătoșare a vieții noastre financiare, iar până atunci nici să nu ne prea mirăm de repetitele anunțări de falimente. Grija de soartea leului durează încă și azi și va dura până vom trece bine peste stabilizarea lui. Ahea stabilizarea, care este fixarea oficială a cursului de convertire a monedei față de paritatea aur, va putea crea o situație normală de schimb. Acea situație care să ne aducă siguranța etalonului aur și echilibrul economic-financiar o așteptăm să sosească cât mai curând.

Revistele de specialitate au înregistrat încercări de revalorizare și măsuri de reînsănătoșare monetară diferite în țările apusene beligerante cari au reușit să ajungă mai curând la o siguranță de schimb prin corective și stabilizări monetare. Această însănătoșare monetară e pe cale a se înfăptui și la noi în țară prin o politică financiară de stabilizare monetară, după

incercarea de revalorizare a devenit zadar-nică.

Să sperăm, că după obținerea împrumutului extern urmând și imediata stabilizare monetară, întreaga noastră viață socială și economică-financiară va lua altă atitudine mai sănătoasă, pentru a-și ajunge iar echilibrul existent înainte de războiul mondial. Deodată cu acea însănătoșare monetară vor înceta și falimentele, iar creditul nostru intern și extern va crește din nou, contribuind astfel la inaugurarea unei vieți mai fericite din toate punctele de vedere.

Pânăce însă nu vom ajunge aceste timpuri sperate persistăm în o stare de nesiguranță, lipsindu-ne criteriul sigur de judecată în fața cifrelor bombastice și umflate a valutei leului depreciat. Perioada nesiguranței și situației anormale economice-financiare se apropie de sfârșitul ei și așteptăm încrezători să dispară deodată cu stabilizarea ce ni se prorocește a sosi cât mai apropiat.

III. Legea și statutul pentru organizarea bisericii ort.-rom. în partea ce se ocupă cu starea materială a parohiilor, foarte nimerit și prevăzător a preconizat dispozițiile de control a organelor superioare în ce privește administrarea averilor bisericesti.

Totuși pentru a nu veni uneori acel control superior prea târziu, este de datoria exclusivă a preotului ca șef al parohiei sale, că nu numai să asculte, ci să ceară în cazuri de nesiguranță și de desorientare în administrarea avutului bisericesc, cuvenitele lămuriri și îndrumări dela organele sale superioare bisericesti, cari desigur vor ști să dea la timp o directivă mai sănătoasă în aranjarea treburilor economice-financiare sau epitropești bisericesti.

O parte avantajoasă și solidă a plasării avutului bisericesc este, că activul parohiilor în majoritatea sa constă din plasamente în diferite imobile: realități (clădiri) și pământuri, iar aceste nepunându-se prea des în circulație, valoarea lor reală rămâne mai puțin atinsă de fluctuațiile valutare, cari fluctuații dezastruoase fiind, totuși mai curând sau mai târziu trebuie să se liniștească prin ajungerea unui echilibru financiar.

Cealaltă parte a averii mobiliare bisericesti constătoare din bani gata și efecte

este mai direct atinsă de nesiguranța și fluctuația valutară, de aceea să recere ca mai ales în împrejurările actuale preotul să fie cu precauția cuvenită în modul și felul plasării averii mobile, căutând totdeauna o plasare solidă, sigură și mai puțin riscată a banilor bisericii, urmând îndrumările și directivele ce le va primi din partea organelor superioare bisericesti, pentru degajarea unei răspunderi eventuale.

Dr. Vasile Petrașcu.

Biserica și Unirea.*)

(Urmare)

de Prof. Dr. I. Vască.

III.

Marele Evangelist Ioan începe astfel Evangelia sa: „*La început a fost Cuvântul*“...¹⁾ „Nu literele, ci cuvântul. Nu voci separate, ci *armonia*. Nu cunoștințe singurite, ci *înțelepciunea*. Dacă vocile separate se aud, atunci muzica se pierde. Vocile separate n'au deliciul armoniei; precum singuritelor cunoștințe le lipsește lumina înțelepciunii. Armonia cuprinde toate vocile, înțelepciunea înfățișează toate cunoștințele“...²⁾

Cele mai minunate biserici ridicate spre slava lui Dumnezeu în țările creștine din Apus sunt: *biserica sf. Petru din Roma* și *biserica sf. Pavel din Londra*. Iar cea mai strălucită biserică ridicată spre slava lui Dumnezeu în țările creștine din Răsărit, este *biserica sf. Sofia din Constantinopole*. Sofia însemnă *înțelepciune*. Sf. Sofia însemnă *înțelepciunea sfântă sau cuvântul* lui Dumnezeu. Sunt semnificative aceste dedicații făcute bisericilor din Apus și Răsărit.

Creștinismul răsăritean care niciodată nu și-a schimbat concepția și de obicei nu s'a alăturat atât de lesne spiritului nestatornic al timpului, ci a păstrat nealterată doctrina lui Hristos și cultul ei, așa precum le-a moștenit dela sf. Apostoli și părinții bisericesti, a numit monumentala Biserică din Constantinopole, nici cu numele lui Petru, nici al lui Pavel, nici al altui sfânt, ci cu numele Sf. Sofia, sf. înțelepciune. Și-a

dedicat cel mai mare sanctuar al său, nu literelor, ci Cuvântului lui Dumnezeu. Această dedicație simbolizează totodată și cel mai profund principiu al Bisericii Ortodoxe-creștine față de celelalte biserici din lume: **principiul inclusivității Bisericii Răsăritene**.

Și ce însemnă acest principiu al inclusivității?

Însemnă că Biserica ortodoxă sobornică și apostolică din Răsărit cuprinde în sine toate principiile singurite, pe cari se întemeiază celelalte unități creștine.

Să luăm, de pildă principiul infalibilității, pe care se razimă biserica romano-catolică. Acest principiu nu este tăgăduit, ci cuprins dela început în credința bisericii răsăritene; cu deosebire numai că nu o singură persoană omenească este infalibilă, ci un întreg conciliu, un sobor ecumenic, reprezentând toate bisericile creștine, călăuzite de Duhul Sfânt. Această credință în infalibilitate noi am avut-o în tot decursul istoriei începând cu acea ceartă pe vremea sf. Apostoli, când nici părerea sf. Apostol Petru, nici cea a sf. Apostol Pavel cu privire la circumciziune a fost cea infalibilă, ci numai părerea întregului sobor apostolic s'a putut considera ca atare.

Ori să luăm chestiunea, în jurul căreia s'a făcut atâta discuție: chestiunea, *dacă mântuirea vine numai pe urma credinței*, precum o susține Luther și cu lanseniștii, sau *numai pe urma faptelor bune*, precum o învățau ucenicii lui Petru. Chestiunea aceasta a neliniștit creștinătatea apuseană veacuri de-arândul. Biserica Răsăritului însă care cuprinde cu sfințenie în doctrina sa și scrierile lui Petru și ale lui Pavel, n'a fost neliniștită niciodată de această chestiune. Ea dela început a propovăduit *iubirea* ca cea mai înaltă expresie a religiei creștine. Pentru că iubirea, asemenea unui cuvânt articulat, cuprinde în sine și credința și faptele bune ca pe niște litere ale sale. Cine urmează numai pe una din aceste litere, nu ajunge niciodată la înțelegerea *cuvântului*, adică a *armoniei*, a *înțelepciunii*.

Ori să luăm principiul vindecării bolnavilor prin rugăciune; principiu pe care de curând s'a întemeiat și se razimă așanumita

*) Conferință ținută în sala IV a Universității din Cluj, la 16 Decembrie 1928.

¹⁾ Ev. Ioan I. 1.

²⁾ N. Velimirovici, The Principle of the Eastern Church, p. 47.

Asociație a științii creștine. Dar vindecarea bolnavilor prin rugăciune a fost și va fi totdeauna un principiu cuprins în credința bisericii răsăritene, nu numai în teorie, ci chiar în practică. Nu-i aproape bolnav la popoarele din țările Răsăritului, ca Rusia, Grecia, Serbia, Armenia, Siria, România, Bulgaria și altele, care fiind adept al bisericii ortodoxe să nu ceară bisericii să-i citească rugăciuni spre a se vindeca. Bolnavul cere aceste rugăciuni, fiindcă el crede în puterea lor vindecătoare. Și totuși noi credem că vindecarea bolnavilor prin rugăciune este numai o literă și nu *cuvântul întreg*; numai o mică parte a religiei, și nici decum religia întreagă.

Ori, luați principii *postului*, al retragerii în *singurătate* și al *concentrării de sine*. Toate aceste principii, au fost ostracizate de mult de știința europeană; în zilele noastre însă au cucerit din ce în ce tot mai mult teren în domeniul științei moderne. Toate aceste principii au fost abolite de lumea științifică, ca aparținând ascetismului și monasticismului odios. Ce să vezi însă? Vegetarianismul prinde tot mai mult teren chiar la lumea cea mai cultă. Tolstoi și Eduard Carpenter nu sunt exemple izolate în secolul nostru. Restaurante vegetariene găsim azi aproape în fiecare oraș mai însemnat. Antialcoolismul a început a stăpâni nu numai indivizi, ci chiar națiuni și țări întregi. Zilele lipsite de carne nu se înregistrează numai din motive de lipsă, de sărăcie, ci pentru că sunt recomandate și de medici. Biserica răsăriteană orânduiește peste 180 de zile lipsite de carne din cele 365 pe an.

Apoi retragerea în singurătate! Este aceasta numai o idee de melancolie absurdă a călugărilor noștri? Dar *Emerson*, cel mai strălucit scriitor al Americii, a fost cel mai convins propovăduitor al singurătății. Ori ce alta însemnă practica crescândă a retragerii în viața singulară la mulți dintre clericii și mirenii Marii Britanii, decât justificarea singurătății și a lăpădării de sine, propovăduită neîncetat de biserica noastră, ca un mijloc minunat de purificare, adâncire și întărire de sine? Ori *concentrarea de sine*? Acest principiu al religiei a fost pretutindeni cunoscut chiar înainte de Hristos. Religia hinduistă și budistă se înteme-

iază îndeosebi pe el. Dar foarte lungă vreme a fost ridiculizat de mai mulți proeminenți bărbați ai științei din civilizația apuseană. Iată însă azi ce surprinzătoare schimbare! Cel mai de samă filosof contemporan al Continentului nostru, care decurând a și fost premiat cu marele premiu Nobel, *Enric Bergson*, a scris între altele și o carte, intitulată „*Introducere în metafizică*“, în care precizează că numai prin *intuiție*, numai *printr'o profundă concentrare de sine*, putem ajunge la cunoașterea adevărului despre lucruri și viață în lumea aceasta. Toată teosofia Apusului se razimă azi pe acest principiu.

Călugării orientali au exercitat însă acum de aproape 16 veacuri *concentrarea de sine* în singurătatea lor. Vietile sfinților sunt cea mai convingătoare dovadă că teoria și practica acestui sănătos principiu a existat și a dăinuit în Biserica Ortodoxă a Răsăritului cu mult înainte de Bergson și toți aceia cari se silesc azi să argumenteze în mod științific și metafizic necesitatea lui.

Și totuși, *nici postul, nici retragerea în singurătate și nici concentrarea de sine* nu sunt *cuvântul*, ci numai *litere ale cuvântului*.

Acelaș caz îl avem cu privire la *cult*. Unele comunități creștine au rupt-o radical cu orice formă mai deplină în cult, au exclus toate simboalele acestuia, au respins lumânările, tămâia, vestmintele preoțești, procesiuni, etc. etc. A fost chiar un timp când unii Protestanți extremiști le-au înfierat pe toate acestea ca pe niște unelte ale idololatriei. Dar azi chiar unii dintre ei se plâng că prea e sec cultul lor, prea e puțin să facă întrebuințare la orice ocazii numai de biata limbă omenească, — să tot predici și numai să predici. Biserica orientală a avut totdeauna un cult amplu și bogat. Hristos niciodată n'a protestat împotriva cultului, ci dimpotrivă El însuși a vizitat casa de rugăciune a Domnului și s'a închinat după normele obișnuite în ea. Ceea ce n'a putut suferi însă Hristos în cult, a fost duhul cel rău, rece sau indiferent, manifestat în el.

Și totuși cultul nu este totul. El nu este *cuvântul*, ci numai o literă a lui. Biserica răsăriteană cuprinde în practica ei un bogat cult, dar nu este absorbită de el. Pen-

trucă nu a fost numai singur cultul, ceea ce a dat inspirație și tărie atâtor martiri creștini în Biserica Răsăritului să-și suporte cu răbdare soarta lor vitregă în decursul veacurilor de urgie.

(Va urma)

Sfințirea bisericii din Borșa.

Comuna Borșa este una din cele mai vestite comune maramureșene pentru mărimea și bogățiile ei, cât și pentru mizeria în care plutește poporul român băștinaș. Este situată la poalele muntelui „Petrosul” în inima munților maramureșeni, poziție frumoasă și pitorească. Aici poporul suferă multe neajunsuri din cauza marelui puhoi de evrei ce s’au încuibat ca lipitorile, storcând bogățiile comunei și exploatănd tiranic poporul, cât și din cauza preoților uniți, cari nu îngrijau de trebuințele lui sufletești, ci din contră apăsau poporul cu stole mari, insuportabile. Poporul a început a săraci și văzându-se trădat și jăcmănit chiar de preoții lui uniți, s’a hotărât să se reîntoarcă în sânul bisericii ortodoxe, la credința strămoșilor lor. În anul 1925, o bună parte din poporul românesc din Borșa se reîntoarce la biserica strămoșească. Amenințați de autoritatea comunală, huițuiți de jandarmi, dați judecății sub cuvânt de răsculători și bolșevici; toate acestea prigoniri nu au slăbit pe cei trecuți, ci au întărit mai mult voința lor, încât după multe jertfe, insulte, năcazuri, au ajuns la ridicarea unui locaș de închinare, o biserică făcută din lemn, însă lucrată estetic, încăpătoare, sub conducerea și îndemnul zelosului preot ort. de acolo Miron Nuțu Codrea, care a contribuit cu mijloace materiale însemnate pentru ridicarea ei. Este zidită în „Șesul Poenii” la o depărtare din centrul comunei de 6 km. Sfințirea acestei frumoase biserici s’a săvârșit în ziua de Duminecă, 9 Dec. a tr. de către prea cucer. părinte-protopop tractual Mihail Muntean, ca delegat al Prea Sf. Sale Nicolae Ivan Episcopul nostru, asistat de preoții: Pimen Moldovan (Dragomirești), Vasile Magdău (Săcel), Seb. Sârcu (Valea-Porcului) și M. Nuțu Codrea (Borșa Il.).

Duminecă dimineața au început a se aduna mulțime mare de lume din toate părțile

Borșei, cât și din alte comune în număr de aproape două mii. La ora 9 dimineața sosește P. C. protopop însoțit de preotul Seb. Sârcu. Poporul în frunte cu preoții îl primesc cu urări de bine venire și preotul local Nuțu Codrea vorbește în numele credincioșilor, arătând multele năcazuri ce au întâmpinat și jertfele ce le-au adus până au ajuns la dorința lor mult așteptată.

Vorbește și inv. N. Stoian despre măreția zilei și însemnătatea evenimentului.

M. On. domn protopop adânc mișcat de măreția primire, răspunde că a venit să încoroneze munca lor făcută nu din prisosința bogățiilor, ci din dinarul văduvei și din credința tare în Christos, le mulțumește de dragostea ce este întâmpinat care a isvorât din inima lor largă care poartă atâta iubire de conducători. Se face sfințirea apei, înconjurarea bisericii, cetirea evangheliilor, stropirea cu apă sfințită, intrarea în slujba dumnezeiască. Liturghia decurge într’un mod așa de solemn, cum niciodată credincioșii din Borșa nu au avut fericita ocaziune să audă una mai frumoasă. Răspunsurile Sfintei Liturghii au fost date de corul de fete și feciori din comuna Săcel cu atâta dulceață și precizie, încât a fermecat întreaga asistență. După citirea evangheliei P. C. protopop M. Muntean, a rostit o predică plină de sfaturi creștinești, pilde și exemple practice, care desigur vor rămânea totdeauna neșterse din inima ascultătorilor. Îndemnuri la dragoste către toți cei ce ne iubesc și cei ce ne urăsc, pace, liniște, credință tare, scoțând în relief că munca totdeauna făcută în credință aduce mulțumire sufletească și rezultate bune. A mai vorbit pr. P. Moldovan despre credința și fapte bune, a căror recompense dacă nu se pot da în această lume, dar în altă viață ce ne va urma desigur le vom avea.

După săvârșirea Sfintei Liturghii să împărtășesc oamenii cei mărturisiiți și se face parastas pentru morții eroi de pe câmpul de luptă. P. C. protopop arată printr’o vorbire frumoasă însemnătatea zilei, munca neobosită a credincioșilor cu îndemnuri de a le urma în viitor. Pe urmă vorbește preotul local M. Nuțu Codrea despre ostenelele, râvna și zelul său depuse pentru ridicarea și întărirea sfintei noastre biserici. Se face ungerea cu unt de lemn și stropirea cre-

dincioșilor, după cari pr. Nuțu Codrea face cunoscut că dl profesor Gh. Vornicu din Sighet a donat bisericii 1000 Lei, pentru care credincioșii urează să „trăiască“. Nu este această contribuție primă a acestui distins profesor și scriitor, harnic bărbat al bisericii noastre, ci este între multele binefaceri ce le face bisericii.

În sala școlii primare din Șesuri s'a servit o masă comună pentru oaspeți și lumea aleasă. Au luat parte vre-o 30 persoane, preoții în frunte cu domnul protopop, doamne, profesori și învățători. S'au rostit și câteva discursuri ocazionale. Începutul îl face P. C. protopop prin câteva cuvinte alese, scoțând în relief interesul și dragostea ce o poartă bisericii P. Sf. Sa Episcopul, urându-i mulți ani. Vorbește părintele Moldovan pentru P. C. protopop, arătând munca depusă pentru întărirea ortodoxismului aici în județ. Preotul V. Magdău își exprimă bucuria ce simte azi când vede că ortodoxismul a scăpat din mreșile primejdioase ce-l amenința pe vremuri și invoacă ajutorul lui Dumnezeu pentru a întări și a susține biserica noastră străbună. Vorbește pe urmă preotul Sârcu foarte nimerit, apreciind munca neobosită a preotului Nuțu Codrea, arătând felul și dragostea, bărbăția și izbânda lui în toate lucrurile începute. Toastează și învățătorul N. Stoian. Preotul Codrea răspunde că în toată viața lui va fi condus de sentimente creștinești, muncind din zi în noapte în ogorul lui Hristos, mulțumește tuturor pentru osteneală. Reușita așa de strălucită a acestei sfințiri arată că Maramureșul ortodox poartă în suflet adâncă dragoste și devotament pentru biserica ort. națională. Sfințirea bisericii din Borșa este izbânda cea mare a noastră în acest istoric ținut. Pilda aceasta curând o vor lua și alte parohii ort. Laudă și cinste se cuvine credincioșilor din Borșa, care însuflețit de preotul lor, a știut să-și pună ultimele forțe spre ridicarea bisericii.

Pr. V. Magdău.

Inspecțiune. În zilele de 15 și 16 Ian. a fost la Cluj dl P. Păcescu, inspector general în Min. de Culte și a inspectat statele personale ale funcționarilor Cons. nostru eparhial. Cu această ocaziune a vizitat și Academia și Internatul teologic al eparhiei noastre.

CRONICĂ

Predici în Catedrală. Duminică, în 13 Ianuarie, a predicat prof. Dr. Ioan Pașca, — în 20 Ian. va predica prof. Dr. G. Muntean; — iar în 27 Ian. prof. Dr. A. Buzdug.

Un dar M. S. Regelui Mihai I. Dna și dl Puaux, ministrul Franței la București în săptămâna trecută s'au prezentat la palatul dela șosea și în prezența A. S. Regale Principesa mamă Elena, au înmănat M. S. Regelui un frumos dar, constător din cele mai bune și mai frumoase cărți franceze ilustrate pentru copii, oferite de cei mai de seamă editori din Paris. E un dar dintre cele mai alese ce se poate da unui copil, chiar Rege fiind, ca cetindu-le să-și umple sufletul de mireasma poveștilor, făcându-l mai bun și mai fericit. Lectura din copilărie are foarte mare influență în educația suflotească, de aceea credem că și editorii români se vor grăbi cu un asemenea dar de cărți cu povești românești, pline de Zâne și Feți frumoși, atât de caracteristice neamului nostru. Sub influența lecturii românești, sufletul micului Rege se va umplea de dragostea de neam și țară, asemeni celui mai neaș Român, căci țara și neamul așa un Rege își dorește.

Pentru Catedrală. La fondul pentru zidirea Catedralei din Cluj am mai primit următoarele danii și colecte:

Nic. Gavra, prof. de relig., Abrud . . .	3000 L.
Liceul „Regina Maria“, Cluj	2000 L.
Pr. Ioan Ciuhan din Rișca	1200 L.
Ocolul Silvie Trivalea-Argeș	720 L.
„ „ Glodna-Severin	670 L.
„ „ Novaci-Gorj	550 L.
Pr. Stefan Miclea din Copalnic	550 L.
Pr. Vasile Stănescu din Grindeni	500 L.
Pr. Mircea Nicola din Arada	400 L.
Ocolul Silvie Bobicești-Romanați	360 L.
„ „ Bozovici	350 L.
„ „ Cluj	200 L.
Pr. Mihail Iancu din Vidra-Suprapetri	160 L.

Total 10.660 L.

Colecta anterioară 4,354.764 L.

Totalul general 4,365.424 L.

Consiliul Eparhial

Soc. Temperanța pentru Combaterea Alcoolismului.

PROSPECT DE EMISIUNE

În fața îngrozitoarelor urmări ale alcoolismului, Societatea Temperanța, în baza art. 5 din statute și a decisiunii Consiliului din 27 Apr. 1928 (Monit. of. Nr. 129 din 9 Iun. 1928), a hotărât să înființeze în fiecare comună rurală un „Sediu“ de băuturi nealcoolice, spre a le avea la îndemână în ori-ce moment, atât cărciumarii cât și țărani, ca: ape gazoase, mineralizate, limonadă, sirop și în special spritul „Sparkloil“ (vin amestecat cu apă mineralizată Sparkloil) eftin, răcoritor, plăcut care va fi băutura de luptă contra rachiului.

În urmărirea acestui scop, pe lângă 3¹/₂ milioane Lei deplin vărsați, deschidem subscripție publică pentru 3 milioane Lei, împărțiți în 6000 acțiuni à 500 Lei deplin vărsați, plus 30 Lei cheltueli și taxe de emisiune.

Apelăm la toți bunii Români a ne ajuta în această operă, dându-ne sprijinul nu numai material dar și al muncii și inimii, pentru ca să putem înfăptui cât mai curând aceste debite nealcoolice în toate comunele rurale. (Menționăm și art. 3 din statute, care primește ca membrii luptători ai societății și pe neacționari).

În alte țări toate sufletele conștiente se întrec în a da enorme ajutoare morale și materiale pentru combaterea flagelului alcoolismului.

Subscrierile se fac la sediul Societății Temperanța, B-dul Elisabeta 55, București, ca și prin mandat postal, precum și la Banca Franco-Română și la toate sucursalele ei din provincie.

Cons. de Admin.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 611—1928.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III. *Leurda*, prot. Dej, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Stolele dela diferitele servicii religioase, statorite în adunarea parohiei din 6 Decembrie 1928.

3. Un decaltru cucuruz sfărmat dela fiecare fum, răscumpărat în bani cu 50 Lei, și una zi de lucru dela fiecare fum, răscumpărabilă cu 25 Lei.

4. Sesie parohială, ce se va cere prin Reforma Agrară, în care scop s'au făcut demersurile.

5. Casă parohială, ce se va edifica în curs de 2 ani după ocuparea postului, până atunci i-se va pune la dispoziție o casă particulară.

Reflectanții în termenul legal își vor înainta cererile la acest oficiu, și cu avizul nostru pot să se prezinte în parohie și să facă cunoștință cu poporul.

Dej, la 12 Decembrie 1928.

Oficiul prot. ort. rom. al tractului Dej în conțelegere cu consiliul parohial.

Protopop Z. Manu.

Nr. 1043—1928.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă preotul Zaharie Lupu din parohia *Hodac*, protopopiatul Reghin, se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de capelan dela stat.

2. Locuință în natură.

3. Sesiune parohială de 8 jugăre, loc cultivabil.

4. Lemne de foc din pădurea bisericii.

5. ²/₃ părți din ferdelele de cucuruz și zilele de lucru dela 430 familii.

6. Jumătate din toate venitele stolare, inclusiv venitele dela altar.

Concurenții își vor înainta cererile legal întocmite oficiului nostru protopopesc în termenul deschis și cu prealabilă încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Reghin, la 19 Decembrie 1928.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu consiliul parohial și cu preotul Zaharie Lupu.

I. Maloș, protopop.